

Editor: *Vasile Burlui*

Redactor: *Livia Iacob*

Tehnoredactor: *Laura Mahu*

Design coperta: *Ionuț Broșțianu*

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
BENEȘ, V.

Hanul Roșu / V. Beneș; pref. de Emanuela Ilie. - Iași:
Cartea Românească Educațional, 2019
ISBN 978-606-9088-55-5

I. Ilie, Emanuela (pref.)

821.135.1

Grupul Editorial Cartea Românească Educațional
Copyright © Editura Cartea Românească Educațional, 2019
www.libriacartearomaneasca.ro/ecredu.ro

V. BENEȘ

Hanul Roșu

Prefață de Emanuela Ilie

Cartea Românească
EDUCAȚIONAL

CUPRINS

Prefață.....	5
Hanul Roșu.....	25
Țara depărtărilor.....	76
Biserica din Fraustadt.....	95
Moartea prietenului meu Savin.....	117
Semn rău.....	164
Wilhelm, temerarul Duce de Brabant.....	177
Floarea albastră.....	190
Cetatea cu steaguri albe.....	200
Pendula.....	217
Păcatul Fratelui Beatus.....	226
Casa din Strada Primăverii.....	254
Teodot Nebunul.....	271
Pavilionul nr. 6.....	285
Pomana dracului.....	321
Argatul Păun.....	331
Fantoma Reginei Nefertiti.....	339
Note despre nuvela fantastică.....	352

două categorii distincte, ordonatoare de semnificații ficționale majore. Dacă prozei scurte a contemporanului Victor Papilian¹⁹, spre exemplu, i-ar fi specific fantasticul de tip *quest*, „căutare” (presupunând un subiect activ, care își dă silința să caute, să investigheze, să explice entitatea supranaturală), cea a lui V. Beneș ilustrează fără doar și poate fantasticul de tip *call*, „chemare” (implicând un subiect pasiv, ce suportă și se lasă ademenit de această entitate supranaturală). Căci chemarea irezistibilă a i-realității le impune, atât indivizilor, cât și comunităților întregi care îi populează universul diegetic, reacții imediate, în jurul cărora se articulează povești seducătoare despre experiențe modelatoare sau incursiuni inițiatice în spațiu și timp. Anevoiosul drum justițiar al celor ce încearcă să înlăture misterul ce învăluie *Cetatea cu steaguri albe*, anamneza eșuată a judecătorului din *Biserica din Fraustadt*, care își urmează impulsurile onirice, pentru a regăsi cauza blestemului moștenit pe linie paternă, exodul copiilor din *Țara depărtărilor*, care își părăsesc insula pe urmele Prințului depărtărilor, ori, în sfârșit, chinuitoarea desfacere de viață a protagonistului din *Moartea prietenului meu Savin* sunt doar câteva dintre călătoriile fantastice zugrăvite de V. Beneș în culori vii, ce încă rezistă probei de turnesol a timpului.

(Emanuela ILIE)

¹⁹ Scriitor extrem de prolific, care a exersat și formula fantasticului în *Manechinul lui Igor și alte povestiri de iubire* (București, 1943). Spre deosebire de eroii lui Beneș, protagoniștii săi – de regulă, oameni de știință erijați în posesori ai adevărilor unice – nu se deschid foarte ușor spre i-realitate și cu atât mai puțin spre transcendență, recomandându-se „niște străini de cetatea spiritului” pur.

HANUL ROȘU

I

Cine a trecut vreodată pe drumul care duce de la Craiova spre Cernele, prin bariera Bucovățului, nu se poate să nu-și amintească de Hanul Roșu. Și astăzi se poate vedea, în stânga drumului, imediat ce ieși din zăvoiul Zahanalei, după cotitura în pantă ușoară, un dâmb, o movilă nenaturală. Acesteia îi spun localnicii Hanul Roșu.

Cu câteva zeci de ani în urmă, în același loc se ridica un han. Pe atunci drumul Zahanalei era mai umblat, trecea Jiul pe un pod de lemn, ajungea în Leamna, de unde se pierdea în câmpia tot mai puțin deluroasă a Olteniei. Se scurta cu mult calea care astăzi trece prin Bucovăț.

Hanul era al unuia Zăgan, pripășit de prin dealurile Mehedinților și așezat acolo, la vad bun, în casa nouă clădită de el. Ori veneai de la Leamna, ori plecai din Craiova, hanul se vedea de departe, alb, spoit întotdeauna proaspăt. În jurul lui nu mai erau case. Cele mai apropiate se întindeau mici și înghesuite în lunca Moflenilor, dincolo de pădurea bătrână de fagi și stejari, căreia îi zic și astăzi încă Lunca. Spre Craiova, dintr-un mănunchi de sălcii, de abia puteai ghici abatorul orașului.

Hanul lui Zăgan avea și camere de găzduit, grajd pentru vite și șopron pentru care. Cei care veneau cu vite la tăiat și ajungeau prea de dimineată așteptau acolo ziua. Când sătenii se întorceau spre casă, cu căruțele încărcate de cumpărături, tot la Zăgan întâr-ziau. Vinurile lui erau renumite, iar pentru pastramă

veneau și boierii tocmai din Craiova. Pentru serile călduroase de vară hanul avea o grădină. Tei crescuți cine știe cum învăluiau sub umbră deasă și răcoroasă mese cioplite din lemn alb de brad. Iar în unele nopți de vară, când veneau orașenii să petreacă, cu pește proaspăt, argintiu și cu pelin străveziu și gustos, cântecele lăutarilor se auzeau până departe, până către valea Jiului, ca un ecou de veselie și vremuri bune.

Zăgan era văduv, nevastă-sa îi murise, cu câțiva ani în urmă, într-un accident. Caii speriați răsturnară căruța în șanț, iar pe femeia lui Zăgan cu pieptul într-un țărșuf înfipt ca semn în marginea drumului. În casă îi rămăsese o fetiță, Lenuța, de vreo cinci ani, blondă, cu ochii albaștri ca floarea de cicoare, liniștită și leită răposatei. Dragostea lui Zăgan pentru fată era mai mult decât paternă, un fel de venerație care îl făcea să tremure și să se îngrozească la orice tângire a copilei. N-a mai vrut să se însoare a doua oară. Și-a luat în casă un fel de îngrijitoare, o bătrână din Mofleni, credincioasă și curată.

Viața la hanul lui Zăgan trecea monotona și sănătoasă. Cei doi argați de curte, băieți buni, ținători la casă, munceau zi și noapte.

Mușterii erau aproape tot aceiași de ani de zile. În zilele de târg sau de tăiere, seara, în drum spre casă, se strâneau la un pahar cu vin și-și povesteau necazurile și bucuriile. Zăgan era întotdeauna în mijlocul lor. Bun la suflet, îi împrumuta uneori cu bani, fără dobândă, alteori îi ajuta cu câte un sac de grâu sau de cartofi, iar de era nevoie, puneă și numele lui drept garanție pe la vreun zaraf pentru împrumuturi mai mari.

*

În noaptea în care începuse povestea noastră, Zăgan se culcă mai devreme. Era într-o joi seara, zi în care nu prea avea mușterii. De altfel și vremea era

urâtă: început de toamnă prea timpurie pentru luna septembrie, cu o ploaie deasă și liniștită. Din câmpul încă necules se ridicau aburi proaspeți cu miros de pâine coaptă, iar în praful șoselei încă nu se făcuse noroi; pământul, parcă dornic de apă, sugea picăturile mici și dese.

După miezul nopții se culcară și argații, într-o cămară în care iarna se strâneau cartofii. Obosiți, uzi și înfrigurați, adormiră îndată. Casa toată se cufundase într-o liniște pe care doar șiroitul ploii o turbura. Din când în când, în grajd se auzea câte o lovitură de copită, care răsuna în noapte ciudat. Luța, iapa neînfrică și sprintenă, nu putea dormi în noaptea aceea.

Deodată, toți trei câinii începură să latre și se repeziră spre gardul înalt din fundul curții. Băteau acolo cu lătratul lor răgușit, către un singur loc, undeva, spre negura udă a nopții. Și nu încetară mult timp. Când Anton, unul din argați, ieși în curte și încercă să-i liniștească, se înfuriară și mai tare. Se repezeau în gard de parcă ar fi vrut să-l doboare. Lui Anton nu i se păru lucru curat. Se înapoie în odaie, trase cizmele, își aruncă pe spate o haină veche și ieși din nou. Precaut, ocolind luciul mai puternic al bălților, se îndreptă spre locul unde băteau câinii. Curajos, se ridică pe o capră de lemne și cu mâinile proptite de gard căută să deslușească ceva în beznă. Instinctiv, simți în întuneric prezența cuiva. Cu o voce mai tare decât ar fi vrut, strigă:

– Cine-i acolo?

La început nu se auzi nimic, nici un zgomot, nici un răspuns; dar cu cât privea mai atent, ochii obișnuiți cu întunericul zăriră, chiar în marginea porumbiștii, o mogâldeată. Aceasta se mișcă puțin și făcu un pas. Anton se sperie, atât de aproape era de el, chiar sub gard. Cu vocea puțin sugrumată, repetă:

– N-auzi... Cine-i acolo?

I se păru o clipă că trebuie să spună „aici”, atât vedea de limpede un om, care mai făcu un pas și apoi se opri. O mână și-o propti în gard și, fără să se uite în sus, întrebă:

- E aici stăpân-tău?
- Aici-il! strigă Anton.
- Sunt oameni găzduiți în han?
- Nu, dar cine ești? încercă nerăbdător Anton să

se lămurească.

Ca și când nu-i păsa de curiozitatea argatului, omul îi spuse aproape șoptit:

- Cheamă-l încoa', 'l-aștept!
- Dar cin' să-i spun că e?
- Șterge-o și nu te mesteca! strigă furios străinul.

Anton, slugă supusă, plecă. I se păru că băltoacele sunt mai mari dar, dintr-o teamă neînțeleasă, călcă grăbit tocmai în ele.

Zăgan dormea într-o odaie cu fereastra în curte, spre șosea. Ușa de la sală era încuiată, așa că Anton îi bătu în geam. Zăgan era obișnuit cu astfel de zgomote. Se deșteptă agale și veni la fereastră. O deschise și, când simți aerul rece și umed, se înfrigură. Își adună la gât cămașa și privi lung, oarecum nedumerit, pe Anton.

– Stăpâne, e un om în dosul gardului, în porumb... zice să veniți acolo!

– Ce-i? întrebă nelămurit Zăgan.

– Un om vrea să vorbească cu 'mneavoastră.

– Cheamă-l aici, pe poartă, omeneste, nu peste gard, ca hoții!

– Nu vrea, stăpâne! ghici Anton, în urechi încă cu strigătul străinului.

– Cum nu vrea!

– Păi... când l-am întrebat de nume, m-a luat la goană! completă Anton, parcă înfricat de nedumerirea stăpânului său.

– Spune-i că vin, răspunse împăcat Zăgan.

Se îmbracă încet și se mira singur că se simte puțin îngândurat. Nu-și amintea, de când avea el han, să-l fi chemat cineva, pe acolo, pe din dos, peste gard. Când să iasă din odaie păru că-și amintește ceva, se întoarce și de sub pernă scoase un pistol. Și-l înfipse în chimir și ieși. Anton îl aștepta sub streășină, la adăpost, iar din dosul curții venea lătrat întărit de câine. Mergând spre fundul curții, Anton adăugă, cu teamă:

– M-a întrebat dacă-s oameni găzduiți!

Câinii săreau bucuroși în jur, stropindu-i de noroi și ștergându-și labele de hainele lor. Amândoi păseau însă absenți.

Ajunși la gard, Zăgan se urcă pe capra de lemne și privi afară.

– Care ești aici?

– Trimite-ți sluga în casă și-ți spun! răspunse străinul.

Zăgan îi făcu semn lui Anton, care se îndepărtă. Nu intră însă în casă și se ascunse în dosul bucătăriei, pândind atent. Zăgan, rămas singur, își pipăi pistolul.

– Ascultă – începu străinul, ridicându-și capul – sunt Iani, ai auzit de mine!

– Ia... ni!? silabisi, plin de groază, Zăgan.

– Uită-te, de două săptămâni, de când am scăpat de pază, colind pădurile. M-a izbit în noaptea asta și foamea și frigul! Am bani mulți, iată – și întinse un săculeț de piele în care suna ceva –, îți plătesc cât îmi ceri, primește-mă câteva ceasuri într-o cameră, dă-mi de mâncare, un pat și vinde-mi un cal. Măine, înainte de luminat, plec. Fug în Bulgaria și n-o afla nici dracu' c-am fost pe aici!

Lui Zăgan îi veni în minte toate amintirile deodată. Avea în fața lui, așadar, supus și rugător, pe vestitul tâlhar Iani. Prins de zeci de ori, scăpat tot de atâtea, se iveră, deodată, în miez de noapte și-i cerea adăpost, mâncare și un cal. Vroia să plătească, se purta

deci cinstit. Își aminti de groaza ce-o băgase în toată Oltenia, de aparițiile lui, aproape supraomenești, de gazde bine plătite, de omorurile lui bestiale, de bancherul Zigutti omorât într-un sac, prin zdrobirea capului c-un pietroi, chiar aici, nu departe, peste lanul de porumb, în Luncă.

Iani privi răbdător, își mișca încet picioarele ude în băltoaca în care stătea. Zăgan mai aruncă o privire scurtă și decisă, sări înapoi în curte și-i strigă:

– Hai, treci la poartă!

Dincolo de gard se auzeau, clipocind în ogorul desfundat de apă, pașii grei ai lui Iani. Zăgan trecu la argați; îi spuse lui Anton să-l scoale și pe celălalt, să se înarmeze amândoi și să treacă pe furie în gang, să se ascundă în vatra veche și să aștepte. Îi mai spuse, șoptind cu groază:

– Fiți cu ochii-n patru, e Iani tâlharul, vrea adăpost!

Zăgan trecu în față, descuie poarta și-l lăsă pe Iani să intre. Îi făcu semn s-o ia înainte. Tâlharul se supuse. Zăgan îl îndreptă apoi spre o cameră din fundul coridorului. În treacăt luă o lumânare din sală și ajunși în odaia de găzduit, fără să se uite la tâlhar, o puse pe masă. Atunci se întoarse, teama o învinsese prin mișcare, prin decizia de-a face ceea ce făcu. Acuma avea în față pe Iani: rămase surprins. Își închipuia figura acestuia groaznică, hidoasă, ca de bestie; când colo, o față cu trăsături regulate, liniștită, slabă, cu o mustață neagră, inundată însă de-o barbă crescută în voie. Doar în ochi îi licărea o voință și-o hotărâre de care trebuia să te temi.

Înainte de a se așeza pe scaun, Iani scoase de sub pelerina cu care era învelit, o pușcă cu țeavă scurtă. La brâu i se mai vedea un mâner de cuțit și-un pat de pistol. Așezându-se, privi în ochi pe Zăgan:

– Uite, aici ai banii – și-i azvârli cu curaj un

săculeț –, cu un ceas înainte de luminat să mă scoli, calul să aștepte sub șopron, câinii să fie legați; șa nu-mi trebuie, doar niște hățuri bune!

Față de timiditatea discuției de la gard, Zăgan rămase uluit de impertinența vocii tâlharului, de schimbarea care se produsese în el. Luă punga, se uită în ea, se duse la lumânare, scoase un galben, îl întoarse, când pe-o parte, când pe alta, ca și când ar fi vrut să se convingă de-i bun ori nu, o închise și apoi și-o băgă în sân. Când să iasă, Iani îl opri, îi arătă mânerul cuțitului, și c-o privire scurtă și aspră, adăugă:

– Dacă mă trădezi, știi ce te așteaptă, ca pe Vătafu' din Segarcea!

Zăgan zâmbi și ieși fără grabă și fără teamă, aducându-și aminte că pe Vătafu' din Segarcea gazda trădătoare, Iani s-a răzbunat la prima lui evadare, spintecându-i pântecul c-o lovitură de cuțit.

*

Zăgan coborî în curte, își făcu de lucru în grajd, puse fân cailor în iesle, mângâie crupa voinică a Luței, împinse cu piciorul o balegă proaspătă și întări lanțurile de la stănoagă. Prin fereastra grajdului se tot uita la camera lui Iani. Lumina mai ardea încă; într-un târziu, se stinse. Atunci chemă argații în grajd. Amândoi erau îmbrăcați și cu câte o flintă în mână. În agitația lor era un amestec de spaimă și curaj. Își priveau stăpânul cu teamă și respect.

– Antoane, tu du-te tiptil și trage cu urechea la ușă. Grijește, nu lovi nimic și nu sufla prea tare. Ține mâna pe flintă și, de iese din cameră, trage!

Celuilalt, Zăgan, punându-i mâna pe umăr, îi zise:

– Iar tu, Andrei, dă o fugă până-n Mofleni și adu potera, spune-le că Iani doarme la mine! Și, văzându-l un pic îngrijorat, adăugă:

Respect pentru... - Nu-ți fie teamă, avem noi grijă, veniți numai repede!

Andrei puse șaua pe un murg iute și mărunț și, încet, cu mare băgare de seamă, ieși cu el pe ușa de din dos a grajdului, care da spre câmp. Când încăleacă și privi în jur, i se făcu frică; câmpul era negru și ud, iar cerul își țara umbrele aproape de tot de pământ.

Zăgan se întoarse în camera lui. Trecând prin fața ușii lui Iani, văzu figura concentrată și speriată a lui Anton. Îi zâmbi și-l încurajă mut. În cameră se așeză pe pat, oftând; încă nu se gândise până atunci la ce face. Îi fu o clipă teamă, o teamă mare, care se opri ca un nod în gât: „Dacă iarăși scapă Iani și am și eu soarta lui Vătafu”. De felul lui nu era fricos, din contră, dar în noaptea aceasta prea îl înconjurau temeri din toate părțile. Se gândi apoi la Lenuța. Aici gândul îl duru, se simțea chircit, se ascundea parcă în sinea lui de un dușman nevăzut. Ridicându-se, oftă iarăși prelung și trist: „Fie ce-o fi, acuma și-așa o să vină potera”. Și plecă tiptil în curte.

Se așeză sub un pom, pe-o buturugă. Avea sub ochi fereastra lui Iani. Până afară se auzea cum sforăie. Căinii îi închise în ghețăria din dosul grajdului. Acolo puteau lătra, nu se auzea. Zăgan privea atent fiecare lucru. Urmărea stropii de apă cum plescăiau în bălțile din curte, observă că la un colț casa era lovită de-o căpățână de roată. Apoi înălță capul și privi în sus. Cerul era tot mai negru, ca și catranul de uns. Așteptarea începu să-l tulbure: „Dacă nu-i potera la Mofleni. Atunci el singur trebuie să-l prindă pe Iani. Oare va reuși? Poate fi sigur de sprijinul argaților? Dacă devin lași și nu vor să tragă? Și dacă trage Iani în grămadă”.

De departe veneau zgomote înfundate. I se păru că aude un nechezat de cal, din grajd îi răspunse Luța. Atunci se cutremură: „Dacă Iani se trezește înainte de sosirea poterii”. Dar sforăitul tâlharului făcea să vibre-

ze geamurile. Liniștit puțin, se ridică în picioare și cu grijă se îndreaptă spre poartă. În același timp, pe șosea apărură alte trei. Era potera. Descălecară în același timp. Pe poarta deschisă intră Andrei cu șeful poterii și cu încă un soldat. Erau strașnic înarmați. Lui Zăgan îi veni o clipă să râdă când îi văzu cât erau de gravi. Dar îi păru rău de acest gând. I se făcu și lui frică. Și cum, Doamne, de nu se gândise până atunci că arestarea nu va fi lucru ușor.

După ce se strânseseră toți oamenii, începură să-și împartă rolurile. Trei în curte, trei în fața ușii. Zăgan nu vroi să ia parte, el spuse că stă în curte să supravegheze.

Unul dintre cei din curte, după cum se înțeleseseră, bătu puternic în geamul lui Iani. Lui Zăgan îi bătea inima și mai tare, vru o clipă să întoarcă spatele, dar nu putu. Îl atrăgea fereastra aceea. Din cameră se auzi un zgomot. O voce puternică întrebă:

- Cine-i?

În curte nu răspunse nimeni, nu se așteptaseră ca Iani să întrebe. Atunci tâlharul, poate crezând că-l trezesc pentru că-i timpul de plecare, deschise precaut fereastra. Când se aplecă și văzu trei oameni înarmați, pricepu. Ca fulgerul de repede se trase înapoi. În aceeași clipă cei din sală începură să bată la ușă. Oamenii din curte crezură că Iani se va duce acolo și aproape uitară de fereastră. Când, deodată, o matahală sări în curte, tocmai în mijlocul celor trei. Unuia îi sări chiar în spate, încât îl doborî, în pieptul altuia descărcă pistolul și cu un cuțit creștă fața celui de-al treilea. Într-o clipă fu la poartă. Tocmai se pregătea să sară în șaua unuia dintre caii soldaților, când din umbra gardului unde se ascunsese Zăgan porni un pocnet surd de pistol încărcat cu multă pulbere. Iani ezită, era întors cu spatele, se îndoi de mijloc și se aplecă, pistolul pe care-l ținea strâns în mână îi scăpă. Strângea zdravăn

Respectiv pentru oamii și cații

însă, în cealaltă, cuțitul. Un scrâșnet de dinți înfioră aerul, un cal necheză. Din casă țâșniră ceilalți oameni și se repezără asupra lui. Tâlharul privea dârz, o clipă păru că vrea să se opună, renunță însă și aruncă cuțitul în șant.

Îl doborâră în iarbă; de-abia fură îndeajuns lanțurile, funiile și cătușele pe care le aduseră. Când îl ridicară în picioare, se mirară cât era de plin de sânge de la mijloc în jos.

Iani era liniștit, părea că vrea să găsească pe cineva, privirea lui cerceta figurile celor care-l țineau. Zăgan era tot ascuns după un gard; tâlhar, netâlhar, îi era rușine de trădare.

La un geam luminat apăru căpșorul blond al Lenuței. Privea curioasă și speriată cu fruntea lipită de geam. Atunci Zăgan se sculă, se simți tare și mândru și înaintă să înfrunte privirea lui Iani. Când i-o întâlnește, nu clinti.

Iani fu urcat pe cal și legat de șa fedeleș. Ceilalți, încălecați și ei, cu flintele în mână, porniră cu el spre răsărit. Dincolo de Craiova se bănuia o lumină tot mai mare și mai roșie. Răsăritul încerca să răzbească prin ploaie și negură.

Zăgan rămase la poartă cu ochii după convoi. Și tocmai când caii începură să intre în galop, se auzi vocea lui Iani, tare ca un tunet:

– Te voi lovi, Zăgane, unde te doare mai rău!

*

Mult timp, Zăgan rămase înțepenit în același loc. Nu se putea lămuri. Vorbele lui Iani îi sunau încă în urechi. În depărtare parcă mai auzea un galop de cai. Și, privind așa, în gol, i se păru numai o clipă că undeva, nici el nu știa unde, începe să crească o primejdie mare, mare cât noaptea aceea udă și neagră.

II

După arestarea lui Iani timpul trecea mai încet la hanul lui Zăgan. Noptile erau uneori prea lungi, zilele nu se mai terminau. În sufletul lui Zăgan tresăreau toate presimțirile, era atent la orice vorbă; i se părea câteodată, noaptea, că aude pași în curte, sărea la geam și, cu ochii mari, cercetând, nu găsea pe nimeni. Se trezea uneori că pândeste, nici el nu știa ce, dar asculta cu urechea tot mai ascuțită. De multe ori ieșea în șosea, urca pe malul de pe partea cealaltă și privea depărtările. Dacă se vedea vreo umbră pe câmp, care i s-ar fi părut că vrea să se ascundă, tresărea, fugea în casă și de la geam pândea. Chiar a doua zi după arestarea lui Iani, puse de întărire gardurile, tăie doi pomi dinspre Luncă, spre a vedea liber într-acolo și-și cumpără încă doi câini tineri. Argații își priveau lung stăpânul, Zăgan însă nu-i vedea, era tot mai absorbit de gânduri și temeri.

Toamna fu scurtă și bogată. Câmpul umplu hambarele, vitele se vindeau pe preț bun, iar adălmășurile țineau în cârciuma lui Zăgan până noaptea târziu. Cât timp avea mușterii în prăvălie, Zăgan era liniștit dar, cum plecau, temerile începeau din nou. Umbla mereu cu pistol la chimir, încât unii clienți, cu gust de glumă, îl luau în râs. În camera argaților stăteau încărcate gata două flinte, agățate în cui, iar în camera lui Zăgan, alta după ușă. Puse și gratii la fereastra camerei unde dormea Lenuța cu îngrijitoarea ei, iar ușii îi întări zăvoarele.

Iarna din acel an fu grea, cu viscole care țineau zile(le) întregi, cu zăpezi troienite de garduri și prin curți. Odată, vreo opt zile nici un călător și nicio sanie n-au umblat pe șosea. Era după Bobotează. Andrei era dus acasă, iar Zăgan singur cu Anton păzeau cu strășnicie casa.